

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZÎ SINAV

SÖZEL BÖLÜM 2023

A
KİTAPÇIK
TÜRÜ

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

DERS ADI	SORU SAYISI	TOPLAM SORU SAYISI	SINAV SÜRESİ (DAKİKA)
TÜRKÇE	20	50	75
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	10		
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	10		
YABANCI DİL (İNGİLİZCE)	10		

04 HAZİRAN 2023

Saat : 09.30

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Salon yoklama listesinde belirtilen sınıfta ve sıra numarasında oturunuz.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa salon görevlilerine bildirin.
3. Kitapçık türünü cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. Cevap kâğıdı üzerindeki kodlamaları siyah kurşun kalemle yapınız.

**SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE
KİTAPÇIĞIN ARKA KAPAĞINDAKİ
UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.**

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

TÜRKÇE

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. Ressamın “Pamuk Tarlası ve Kargalar” adlı tablosunu getirin gözlerinizin önüne. Pamuğu simgeleyen “beyaz” ve kargaları simgeleyen “kara”, ressamın (I) - - - - yansıması sayılmaz mı? Kara ile beyaz arasındaki (II) - - - - sanatçının oluşturduğu gerilimin bir anlatımıdır. Ne kargadır anlatılmak istenen ne de pamuk tarlası. Sanatçının amacı (III) - - - -. Böylece ressam, yaşadığı karmaşayı resimlerine yansıtmıştır.

Bu parçada numaralanmış boşluklara düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) iç dünyasının	karşıtlık	iç çelişkilerine vurgu yapmaktır
B) amaçlarının	uyumluluk	insanları etkisi altına almaktır
C) duygu durumunun	zıtlık	toplumu aydınlatmaktır
D) vicdanının	etkileycilik	sembollerle hayatı anlatmaktır

2. İlk romanını yayımladığında elli dört yaşında olan yazar, oldukça rağbet gören (beğenilen)

bu eserinden sonra neredeyse her yıl bir kitap yayımlayarak Türk edebiyatının köşe taşlarından (çok önemli) biri olmayı başardı. Yazar, titizlik gösterilerek (ayrıntılı olarak)

ve sağlığındaki eski baskıları göz önünde bulundurularak (dikkate alınarak) hazırlanan üç muhteşem romanıyla yeniden bizlerle.

**Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı yay ayrıç () içinde verilen açıklama-
mayla uyuşmamaktadır?**

- A) I B) II C) III D) IV

3. Aslında hepimiz aynı şeyi yapıyoruz. Bizden önceki kuşakların açtıkları edebî damarları genişletiyoruz. Türk edebiyatının bizden önceki kuşaklarının tüm belirgin özellikleri bende ve benim kuşağımdaki diğer yazarlarda var. Biz de bunu kendi üslubumuzla harmanlayarak bizden sonrakilere devrediyoruz.

Altı çizili cümlelerin bu metne kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebî mirasımızı sonraki kuşağa devretme konusunda köprü vazifesi görüyoruz.
B) Edebî mirasımızın gizli kalmış değerlerini gün yüzüne çıkarma görevini üstleniyoruz.
C) Edebî mirasımızın aslına sadık kalıp onu korumaya devam ediyoruz.
D) Edebî mirasımıza sahip çıkıp ona yeni bir yorum katıyoruz.

4. Yazmaya başladığımda yetişkinleri hedeflemiştim. Geriye dönüp baktığımda ise eserlerimin çocuklarla ilgili olduğunu görüyorum. Sanki çocuklar, oyun oynarken şöyle dedi: “Kutu kutu pense / Elmamı yerse / Feridun Amca / Aramıza gelse.” İşte o günden beri çocukların arasından çıkamadım. Bu durumdan çok mutluyum.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle aşağıdakilerden hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) Başlangıçtaki hedefine ulaşmış olmasına
B) Çocukların arasında vakit geçiriyor olmasına
C) Kitaplarının çocuklara yönelik olmasına
D) Çocukların isteklerini gerçekleştirmiş olmasına

5. Kelimeler tıpkı gözlükler gibi, netleştiremedikleri her şeyi daha da bulanıklaştırır.

Bu cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelimeleri anlamına uygun kullanmak bilgi gerektirir.
B) Anlatılmak isteneni açıkça ifade edemeyen kelimeler anlamayı zorlaştırır.
C) Birden fazla anlamı olan kelimeler, anlatımı sadelikten uzaklaştırır.
D) Kelimeler, gücünü herkes tarafından kolayca anlaşılmasından alır.

6. Türkiye'nin sayılı şairlerinden olan sanatçının “Kırık Tar Sesi” adlı şiirini diğer şiirleri kadar başarılı bulamadım.

Bu cümleyle göre,

- I. Sanatçı önemli bir şairdir.
II. Sanatçının diğer şiirleri başarılıdır.
III. Sanatçının “Kırık Tar Sesi” adlı şiiri başarısızdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III

7. “Çocuklar İçin Şiir” başlığı altında yayımlanan kimi kitaplarda ne yazık ki “çocuk şiiri” niteliği taşımayan ürünlerle karşılaşyoruz. Yapmacık uyak yığınlarına eklenecek bir tutam iç ses uyumu, iki gram da imge... İşte size harika (!) bir çocuk şiiri. Ne var ki çocuklar o şiirleri hiç okumuyor, iyi de ediyorlar! Çocuk, kendisi için yazılan bir şiiri okurken kendinin yazdığını sanmalıdır. Bunu sağlamak da özel bir duyarlılığın işidir.

Bu metinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukların yazdığı şiirler, yetişkinlerin yazdığı çocuk şiirlerinden daha fazla ilgi görmektedir.
B) Çocuklara yönelik şiir yazarlar onların dünyalarından ilham almalıdır.
C) Çocuk şiirlerinin başarılı olabilmesi için temasının çocukluk olması gerekmektedir.
D) Çocuklar için şiir yazarken şair, kendi çocukluğundan beslenmelidir.

8. Öykücü olmak ne demektir? Tanımlaması güç bir durum. Hele anlatı türlerinin birbirlerinin alanlarına nüfuz ettikleri, birbirlerinin tanımlarını ödünç aldıkları veya tanımlarına el koydukları günümüz edebiyatında. Şiir ile öykü, öykü ile roman, roman ile deneme elbette genel hatlarıyla birbirinden ayrılabilir ama öyle metinler var ki bütün bu anlatı türleri bir arada örülmüş. Öylesi metinler ki bunlar, öykünün bittiği yerde roman başlar gibi olurken araya sanki şiir giriyor, tam biterken yeniden öykü boy gösteriyor. Bu nedenle metinlerin bir karşılığını aramak bana doğru gelmiyor.

Bu metinde yazarın asıl eleştirdiği durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türleri keskin çizgilerle ayırma çabası
B) Öykünün her türün içinde erimesi
C) Tür özelliklerinin anlaşılmasının güçlüğü
D) Türü tanımlamada metin yapılarının esas alınması

9. Hiçbir kitabımda ön söz yoktur. Bu konuda görüşüm nettir. İçtenlik bulamam büyük büyük iddialar içeren ön sözlerde. Yararı olmaz demiyorum ön sözlerin. Bizi kitaba yaklaştıran, bildiklerimize yeni bilgiler ekleyen yönleri vardır. Bunların yanında okuyucuya âdeta tepeden bakan, okuyucunun kitaba ilişkin oluşacak beğenilerini daha işin başında kendi yargılarıyla kuşatan itici bir yanı da vardır ön sözlerin.

Bu metne göre, aşağıdakilerden hangisi yazarın “ön sözler” ile ilgili görüşlerinden biri değildir?

- A) Okuru küçük gören bir nitelik taşımaktadır.
B) Okurun esere olan bakışını etkilemektedir.
C) Samimiyetten uzak bir yapısı bulunmaktadır.
D) Eserdeki içeriğin anlaşılmasını zorlaştırmaktadır.

10. Müzik; milletleri meydana getiren, şekillendiren ve büyük medeniyetlere dönüştüren bir kültür ögesidir. İnsanların çeşitli duygularının ifadesi olan müzik, üretildiği coğrafyanın tüm kültürel unsurlarını diğer sanatlardan farklı olarak herkesin anlayacağı bir sadelikte ve en çarpıcı hâliyle yansıtır.

Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma - örneklendirme
B) Benzetme - tanımlama
C) Karşılaştırma - tanımlama
D) Benzetme - örneklendirme

11. Sabaha kadar yürürdük. Birkaç nöbetçi kulübesi vardı, bir ona bir öbürüne uğradık. Bir uçtan öbür uca gecenin zifiri karanlığında devriye gezer, turlardık. Ben gökyüzünü bu kadar yalın, bu kadar açık ve tabii ki milyonlarca yıldızla birlikte ilk kez kendi köyümde görmüştüm, bir de bu kasabada. Yazını da kışını da görmüştüm buranın, aynıydı. Geceleri tarif edilemez bir soğuktan yaşadığımız, gündüzleri sıcak. Çöl böyle bir şey olmalıydı.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olaya dayalı anlatım yapılmıştır.
B) Hayali unsurlara yer verilmiştir.
C) Gözlemden yararlanılmıştır.
D) Bir saptamada bulunulmuştur.

12. (I) Nesiller boyunca bizden “Çok gezen mi bilir, çok okuyan mı?” ikilemini çözmemiz beklendi. (II) Atalarımız, durağan bir hayat yaşamayıp hayatları boyunca çok okuyup çok gezmeyi bir arada sürdürmüş. (III) Pek çok bilgiye, âlime, kitaba uzun ve zahmetli bu yolculukları göze alarak ulaşmışlar. (IV) Hem çok okuyup hem de çokça gezerek medeniyetlerini inşa etmişler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Bir yerde akmadan bekleyen suyu değil akıp giden suyu tercih eden atalarımız, ilim için şehirden şehre, medreseden medreseye yolculuk etmiş.” cümlesi getirilirse metnin anlam bütünlüğü bozulmaz?

- A) I B) II C) III D) IV

13. Çoğu insanın her sabah uyandığında kendine gelmek için yaptığı rutin davranışlar olur. Sanırım bende de alışkanlığa dönüşmeye aday bir rutin başladı. Yüz yıkamak, kahve içmek, gerinmek, banyo yapmak gibi rutinlerden değil bahsettiğim. - - - -

Bu parça aşağıdakilerin hangisiyle devam ettirilirse öyküleyici bir metne dönüşür?

- A) Alışılmadık, sıra dışı sözcükleriyle aklıma takılan tekerlemeler... Sahi neden insanlar tekerleme söyleme ihtiyacı duyar ki? Hem de benim sabah uyanır uyanmaz yaptığım ilk işin tekerleme söylemek olduğunu duy-salar beni yadırgarlar mı? Bilemem ama tekerlemelerin dil becerilerini ve zihinsel yetkinlikleri geliştirdiği bir gerçek.
B) Hani şu tekerlemeler vardır ya... Kimini hiç söyleyemediğimiz kimini ise muzaffer bir komutan edasıyla bir çırpıda söyleyiverdiğimiz tekerlemeler. Hani her gece biri aklı takılan, sabahında hatasız söylenmeye çalışılanlar.
C) Tekerleme söylemek. Evet evet, yanlış duymadınız. Hem de hatasız bir şekilde söylemeden yatağımdan çıkmamak gibi kuralları olan garip, yorucu ve bir o kadar da heyecan verici bir durum. Alışkanlığa dönüşmesini engellemek elimde mi değil mi bilmiyorum ama bir yerlerde sonlandırmak gerek böyle davranışları.
D) Aklımda kalmış tekerlemelerden birini doğru söylemeden yatağımdan kalkamıyorum artık. Yine bir gün uyanır uyanmaz başladım birini söylemeye. “Şu duvarı badanalamalı mı, badanalamamalı mı?” derken sesimi yükseltmiş olmalıyım ki babam kaşlarını çatmış bir şekilde odaya girdi.

14. Bir tatil köyünde su topu turnuvası düzenlenir ve bu turnuvaya 4 takım katılır. Bu turnuvada her takım diğer takımlarla birer maç yapmıştır. Aşağıdaki tabloda takımların kazandığı, berabere kaldığı ve kaybettiği maç sayısı gösterilmiştir.

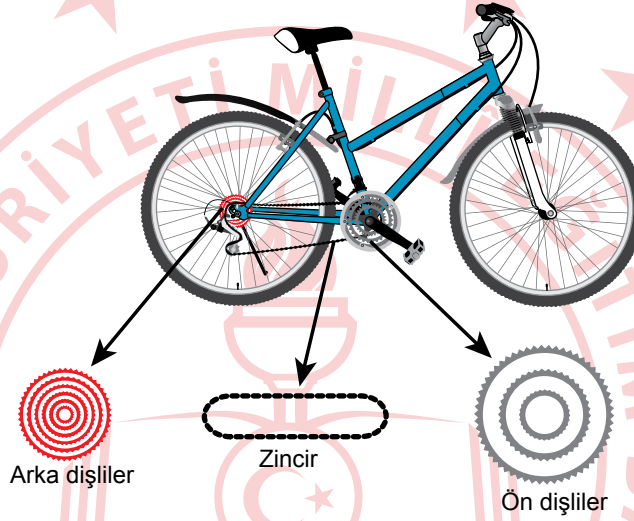
Takım	Kazandığı Maç Sayısı	Berabere Kaldığı Maç Sayısı	Kaybettiği Maç Sayısı
Somonlar	1	0	2
Ahtapotlar	1	1	1
Balinalar	2	1	0
Yunuslar	0	2	1

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Somonlar, Ahtapotlar'ı yenmiştir.
- B) Balinalar, Yunuslar'la berabere kalmıştır.
- C) Balinalar, Somonlar'ı yenmiştir.
- D) Yunuslar, Ahtapotlar'la berabere kalmıştır.

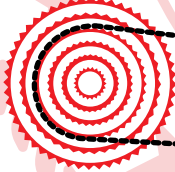
15. Bisiklet vites kullanımında dikkat edilmesi gereken önemli noktalardan biri, zincirin doğru konumda olmasıdır. Zincirin yanlış konumda kullanılarak bisiklete zarar vermemesi için;

- zincir, ön dişlilerin en küçük dişlisindeyken arka dişlilerin en büyük üç dişlisinden birinde,
- zincir, ön dişlilerin en küçük dişlisinin bir büyüğündeyken arka dişlilerin en büyük ve en küçük hariç diğer tüm dişlilerinden birinde,
- zincir, ön dişlilerin en büyük dişlisindeyken arka dişlilerin en küçük dişlisi veya en küçükten bir büyük dişlisinde olmalıdır.

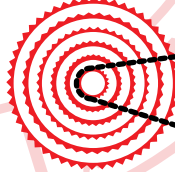

Buna göre, aşağıdaki vites kullanımlarından hangisi bisiklete zarar verir?

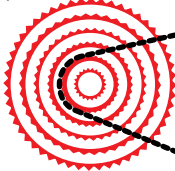
A)

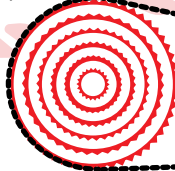
B)

C)

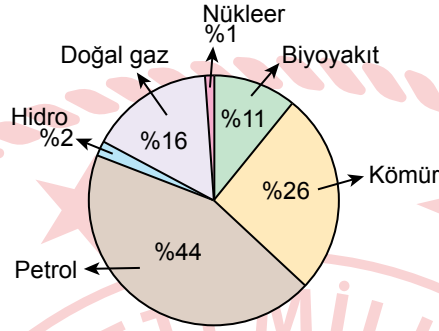

D)

16. Bir ülkenin 1971 yılına ait toplam enerji üretiminin kaynaklara göre dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

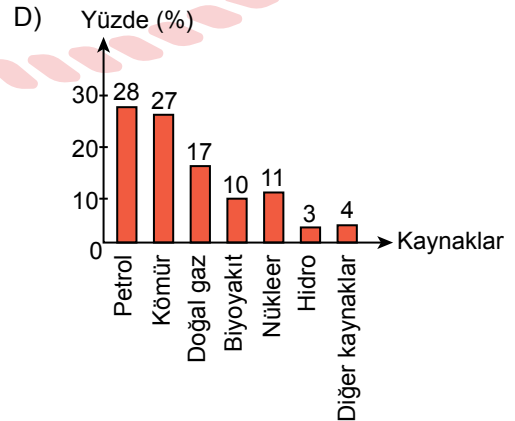
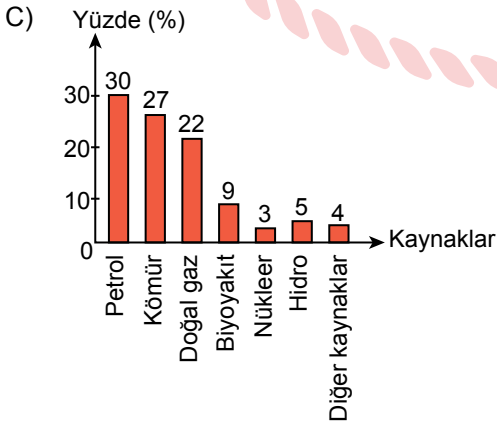
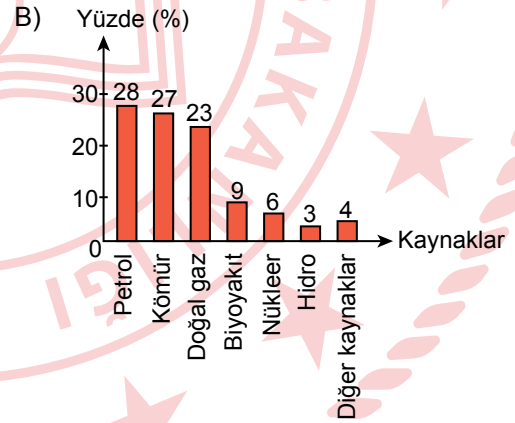
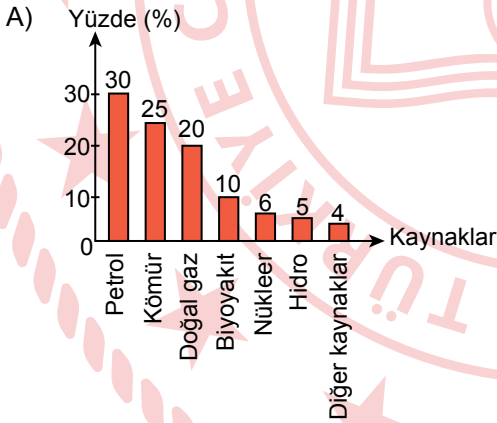

1971 yılı ve 2018 yılı karşılaştırıldığında 2018 yılına ait toplam enerji üretiminin kaynaklara göre dağılım grafiğine %4 oranında "diğer kaynaklar" verisi eklenmiştir.

Ayrıca yüzde olarak;

- petrolün oranı azalırken birinci sıradaki yeri sabit kalmıştır.
- doğal gazın ve kömürün oranı artmış ancak sıralamadaki yerleri aynı kalmıştır.
- hem hidronun hem de nükleerin oranı artmış ve sıralamadaki yeri değişmiştir.
- biyoyakıtın oranı azalmış ancak sıralamadaki yeri sabit kalmıştır.

Bu bilgilerden hareketle, söz konusu ülkenin 2018 yılına ait toplam enerji üretiminin kaynaklara göre yüzdelerini veren sütun grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

17. Dünyada kesme çiçek üretimi yapılan en önemli bölge Avrupa'dır. Hollanda 3,5 milyar dolar ile kesme çiçek üretim gelirinde ilk sırada yer alır. Üretim gelirinde Hollanda'yı hemen ardından takip eden İtalya, kesme çiçek ekili alanlar bakımından Avrupa'da liderdir. Hollanda'nın kesme çiçek ekili alanı 8.241 hektardır. Ekili alan açısından İspanya'nın hemen gerisinde ve son sırada yer alan Fransa, kesme çiçek üretim gelirinde İspanya'dan öndedir.

Bu bilgilere göre, ülkelerin kesme çiçek üretim gelirlerini ve ekili alanlarını gösteren tablo aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A)

Ülkeler	Üretim Geliri (Milyar Dolar)	Ekili Alan (Hektar)
Hollanda	3,5	8.241
İspanya	1	6.140
Fransa	1,2	4.464
İtalya	2,1	8.643

B)

Ülkeler	Üretim Geliri (Milyar Dolar)	Ekili Alan (Hektar)
Hollanda	3,5	8.241
İspanya	1,2	4.550
Fransa	1,4	6.200
İtalya	3	8.740

C)

Ülkeler	Üretim Geliri (Milyar Dolar)	Ekili Alan (Hektar)
Hollanda	3,5	8.241
İspanya	1,3	7.250
Fransa	1,1	5.300
İtalya	2	8.400

D)

Ülkeler	Üretim Geliri (Milyar Dolar)	Ekili Alan (Hektar)
Hollanda	3,5	8.241
İspanya	1,4	5.900
Fransa	1,5	5.450
İtalya	2,4	7.500

18. (I) Balıkçı teknesi Güneş doğarken balıkçıları alarak yola çıkmış olmalıydı. (II) Limandaki tekneleri dalgın bakışlarıyla gözden geçirdi fırtına Kağan. (III) Aslında o güne kadar hergün onlarca tekne yolcu etmişti. (IV) Oğluna bir an için de olsa bu havada balığa çıkmasaydınız demediğine pişman olmuştu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışlığı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

19. Mahalle I dünden bugüne şehrin temel birimi olagelmıştır. Şehir II mahalle mahalle kendini inşa etmektedir. Bu bakımdan mahalle III çekirdeği ve tohumu gibidir bir şehrin. Dolayısıyla mahalle IV geçmişten beri şehrin vazgeçilmez bir unsuru olmuştur. Bu gerçek V mahallenin her şeye rağmen değiştirilemeyen ve dokunulamayan yapısından dır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangilerinde virgülün(,) kullanım amacı anlam karışıklığını önlemektir?

- A) I ve IV B) II ve V
C) III ve IV D) III ve V

20.

Bilgi:

Fiilimsiler fiil anlamı taşıdıkları hâlde fiiller gibi çekimlenemez. Cümlede isim, sıfat, zarf görevinde bulunur ve isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil olmak üzere üç türe ayrılır.

Bir rüzgâr esse şimdi gökyüzünden. Mavinin kokusu delip geçse benliğimi. Umut dolu bir rüyaya yolum düşse yemyeşil kırlarda. Keyifli bir düş olsam çayırlara kök salan.

Bu parçadaki altı çizili fiilimsi türleri aşağıdakilerin hangisinde bir arada kullanılmıştır?

- A) Dünyanın dört bir yanından sanatçıların bir araya geldiği günde gökyüzünde sü-zülmüşüm sessizce.
B) Kollarımı savura savura tüm insanlarla birlikte kendimi müziğin ritmine bırakırken eğleniyorum.
C) El ele tutuşarak şarkılar söyleyelim neşe içinde doğmuş güne.
D) Su gibi akınca zaman, sonbaharı uğurlamanın vaktidir.

SINAVLA ÖĞRENCİ ALACAK ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA İLİŞKİN MERKEZİ SINAV

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Bu testte 10 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. On sekizinci yüzyılın ikinci yarısında Avrupa'da başlayan Sanayi İnkılabı, önemli gelişmelere neden olmuştur. Sanayileşen devletler, kendi endüstrileri için ham madde sağlayabilecekleri ve aynı zamanda yeni ürünleri satabilecekleri ülkeler aramışlardır. Bunun sonucunda eskiden beri ekonomik ilişkileri bulunan, siyasi ve askerî açıdan zayıflamış Osmanlı Devleti'ne yönelmişlerdir. Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştirememiş bu devleti; geniş toprakları, nüfus yoğunluğu, sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla ham madde alanı ve pazar olarak görmüşlerdir.

Bu bilgiye göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanayi İnkılabı'nın etkileri, Avrupa'daki ülkeler ile sınırlı kalmıştır.
- B) Osmanlı Devleti, jeopolitik konumu nedeniyle güçlü bir ekonomiye sahip olmuştur.
- C) Osmanlı ülkesi, güçlü devletlerin sömürgecilik faaliyetlerine açık hâle gelmiştir.
- D) Sanayi İnkılabı, Osmanlıdaki ham madde kaynakları sayesinde gerçekleşmiştir.

2. Balkan Savaşları sonunda Osmanlı Devleti; Batı Trakya, Makedonya ve Arnavutluk'u kaybetti. Balkanlar'daki Osmanlı hâkimiyetinin sona ermesi üzerine burada yaşayan Türkler, azınlık durumuna düştüler. Türklerin çeşitli baskılarla karşı karşıya kalmaları nedeniyle Balkanlar'dan Anadolu'ya doğru büyük göç hareketleri gerçekleşti.

Bu bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisinin Balkan Savaşları'nın bir sonucu olduğu söylenemez?

- A) Osmanlı siyasi haritasının değişmesi
- B) Balkanlar'daki Türk nüfus yoğunluğunun düşmesi
- C) Türklerin Balkanlar'daki toplumsal konunun sarsılması
- D) Osmanlı Devleti'nin dış borçlarının azalması

3. Mustafa Kemal, Bulgaristan'da bulunduğu dönemde; operayı ilk kez burada izlemiş, Türklerin sorunlarıyla ilgilenmiş, onların kültürel hayatlarını geliştirmeleri için girişimlerde bulunmuştu. Bulgaristan'da yaşayan Türklerin çıkardığı gazeteleri takip etmiş, Bulgaristan Meclisinde yer alan Türk milletvekilleri aracılığıyla politikada etkili olmaya çalışmıştı.

Buna göre, Mustafa Kemal'in Bulgaristan'daki faaliyetleriyle ilgili olarak;

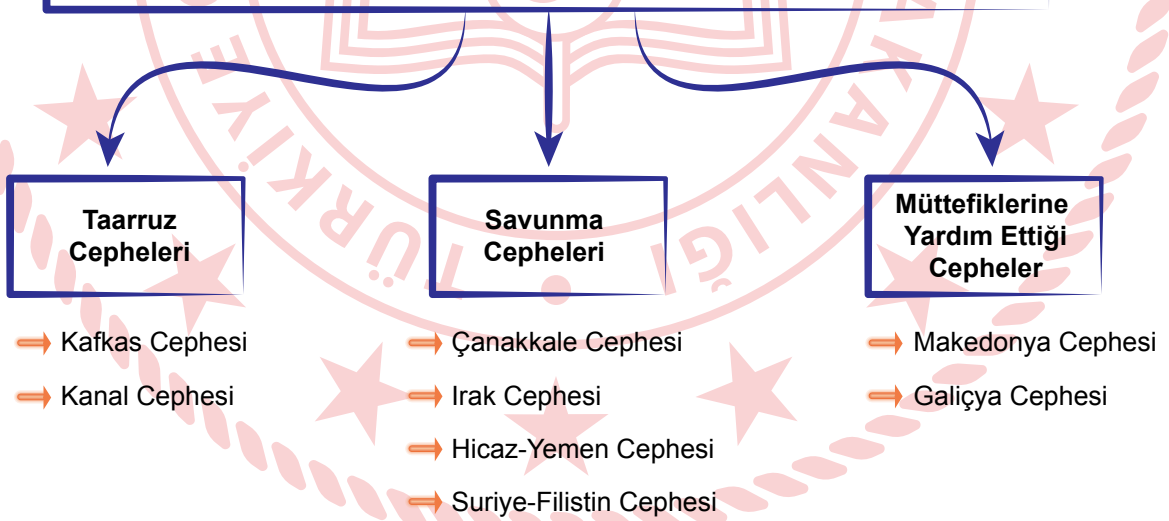
- I. Sosyokültürel hayatı takip etmiştir.
- II. Bulgar ekonomisini geliştirmeye çalışmıştır.
- III. Bölgedeki siyasal gelişmelerle ilgilenmiştir.
- IV. Basın-yayın faaliyetlerine ilgi duymuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, III ve IV D) II, III ve IV

4.

OSMANLI DEVLETİ'NİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA SAVAŞTIĞI CEPHELER

Bu şemaya göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşılabilir?

- A) Hangi devletlerle savaşmıştır?
- B) Hangi bölgelerde savaşmıştır?
- C) Hangi cephelerde başarısız olmuştur?
- D) Hangi devletlere yardım etmiştir?

5. Çanakkale Zaferi; İtilaf Devletleri'nin savaşı kısa sürede kazanma planlarını suya düşürmüştür. Bu zaferle İtilaf Devletleri'nin Boğazları ele geçirmesi ve İstanbul'u işgali önlenmiştir. Hindistan'da İngiliz karşıtı gösteriler düzenlenmiş, müttefiklerinden yardım alamayan Rusya'da Bolşevik İhtilali gerçekleşmiş ve yeni yönetim savaştan çekilmiştir. Çanakkale Savaşları'ndan sonra Bulgaristan, İttifak Devletleri'nin yanında savaşa katılmıştır. Böylece Osmanlı Devleti ile müttefikleri arasında kara bağlantısı kurulmuştur.

Bu bilgilere göre,

- I. Birinci Dünya Savaşı'nın süresinin uzaması
- II. İtilaf Devletleri'nin müttefik kaybına uğraması
- III. Osmanlı Devleti'nin savaş dışı kalması
- IV. İngiltere'nin sömürgelerini kaybetmesi

sonuçlarından hangilerine Çanakkale Savaşları'nın neden olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

6. Aşağıda İzmir'in işgaline karşı gösterilen tepkilerden bazı örnekler verilmiştir:

- 23 Mayıs 1919'da Sultan Ahmet Meydanı'ndaki mitingde Halide Edip Hanım; "Atalarımızın ruhları önünde eğiliyor, onlara bugünün yeni Türkiye'si adına hitap ediyorum ki, silahsız olan bugünkü milletin kalbi de onlarınki gibi yenilmez kudrettedir." demiştir.
- Denizli'deki mitingde konuşan Müftü Ahmet Hulusi Efendi ise "Elinizde hiçbir silahınız yoksa bile üçer taş alarak düşmanın üzerine atın ve böylece eylemli olarak karşılıklı bulunun!" diye fetva vermiştir.

Buna göre,

- I. Yabancı devletlerden yardım talebinde bulunulmuştur.
- II. Hükümetin alacağı kararlara uyulması gerektiği vurgulanmıştır.
- III. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde işgaller protesto edilmiştir.
- IV. Halk, her türlü imkânsızlığa rağmen mücadeleye çağırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

7. Mondros Ateşkes Antlaşması şartlarının yerine getirilip getirilmediğini denetleyen İngiliz Subay Alfred Rawlinson 9 Temmuz 1919'da Mustafa Kemal Paşa ile Erzurum'da bir görüşme yapmıştır. Bu görüşmede Erzurum Kongresi'nin toplanması fikrinden vazgeçilmezse kuvvet kullanılarak buna engel olunacağı tehdidinde bulunmuştur. Mustafa Kemal Paşa ise "kongrenin muhakkak toplanacağını, milletin buna karar verdiğini, İngiltere hükümetinden ve Rawlinson'dan müsaade istenmediğini, Türk milletinin mecburi ve zaruri olarak, kuvvete kuvvetle karşı koyarak milletin kararını yerine getireceğini, ne pahasına olursa olsun kongrenin toplanacağını" kesin olarak belirtmiştir.

Erzurum Kongresi öncesi yaşanan bu gelişmelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İtilaf Devletleri, Türk milletinin örgütlenmesinin önüne geçmek istemiştir.
B) Mustafa Kemal Paşa, baskı ve zorlamalara karşı kararlılık göstermiştir.
C) Anadolu'daki direniş hareketi, İngiliz hükümetinin tehditleriyle engellenmiştir.
D) Kongrenin toplanma kararı, millet iradesine dayandırılmıştır.

8.

SAKARYA ZAFERİ

10-24 Temmuz 1921	5 Ağustos 1921	23 Ağustos 1921	10 Eylül 1921	13 Eylül 1921
Türk ordusu Kütahya-Eskişehir Muharebesi sonrasında Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi.	Meclis, Mustafa Kemal'i başkomutan olarak görevlendirdi. Bu yetkiyle Mustafa Kemal Paşa, 3 aylık süre içerisinde TBMM'nin askerî yetkilerini kullanabilecekti.	Yunan kuvvetleri, Ankara yönüne doğru taarruza geçti. Yunan kuvvetleri, taarruzda başarılı olamayınca bulunduğu hatlarda kalmaya karar verdi.	Türk ordusu, karşı taarruzu başlattı.	13 Eylül'e kadar Sakarya Nehri'nin doğusunda tek Yunan askeri kalmadı. 22 gün süren Sakarya Meydan Muharebesi, Türk'ün zafere ile sonuçlandı.

Bu tabloya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türk ordusu, önce savunma daha sonra saldırı durumuna geçmiştir.
B) TBMM, Mustafa Kemal Paşa'ya olağanüstü yetkiler vermiştir.
C) Sakarya Savaşı, Yunan ordusunun saldırısıyla başlamıştır.
D) Türk ordusu, silah ve cephane bakımından Yunan ordusundan üstündür.

9. Atatürk, eğitim politikası konusunda şunları söylemiştir:

“En önemli ve verimli vazifelerimiz, millî eğitim işleridir. Millî eğitim işlerinde kesinlikle zafere ulaşmak lazımdır. Bir milletin gerçek kurtuluşu ancak bu şekilde olur. Bu zaferin sağlanması için hepimizin tek vücut ve tek düşünce olarak esaslı bir program üzerinde çalışması lazımdır. Bence bu programın iki esaslı noktası vardır: Sosyal hayatımızın ihtiyaçlarına ve çağın gereklerine uygun olması.”

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi Atatürk’ün bu görüşleri ile çelişmektedir?

- A) Eğitim sistemi, dışa kapalı olarak düzenlenmelidir.
- B) Bağımsız ve özgür bir toplum için eğitim vazgeçilmezdir.
- C) Eğitim programları, toplumun gereksinimlerini dikkate almalıdır.
- D) Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmanın yolu eğitimde aranmalıdır.

10. Mustafa Kemal Paşa, Tekâlif-i Millîye Emirleri’ni yayımlama gerekçesini şu şekilde açıklamıştır:

“Harp, yalnız iki ordunun değil, iki milletin bütün varlıklarıyla ve ellerindeki her şeyle, bütün elde tutulur tutulmaz güçleriyle birbirleriyle karşı karşıya gelmesi ve birbiriyle vuruşması demektir. Milletin her ferdi, yalnız düşman karşısında bulunanlar değil; evinde, tarlasında bulunan herkes silahla vuruşan savaşçı gibi kendini ödev almış hissederek bütün varlığını mücadeleye verecekti.”

Bu gerekçeye göre, aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Savaşların sonucunu tarafların silah ve cephane miktarı belirler.
- B) Savaşların kazanılmasında cephe gerisindeki çabalar da önemlidir.
- C) Mücadele konusunda millî iradenin kararı esas alınmalıdır.
- D) Bölgesel direnişler, zafere ulaşmada etkin bir yöntemdir.